

LegalDutch
Jan-Hein Strop
Singel 542
1017 AZ Amsterdam

Amsterdam, 8 september 2017

Geachte heer Loorbach,

(cc: mr. Robert Sanders, mr. Christiaan Alberdingk Thijm, mr. Henk de Groot, mr. Michelle de Rijke, prof. dr. mr. Jonathan Soerharno, mr. Jop Spijkerman, mr. Ernst van Win)

Betreft: het provisieverbod

Het provisieverbod hindert innovatie in de markt voor juridische dienstverlening. Internet en digitalisering vragen om een andere redactie en interpretatie van de inmiddels beruchte gedragsregel 2 lid 2 - *herijking*, met een ander woord.

Als oprichter van LegalDutch, een platform dat ondernemers matcht met advocaten, ben ik *stakeholder*. Ondernemers vragen via LegalDutch advocaten te pitchen op opdrachten, zodat ze inzicht krijgen in prijs en kwaliteit. Meer dan 160 advocaten hebben zich bij ons aangesloten.

Pitchen is voor hen gratis: zonder betaling *vooraf* kan de advocaat in alle vrijheid kiezen een zaak al dan niet aan te nemen. Zo is de onafhankelijkheid gewaarborgd. Toch is het advocaten niet toegestaan ons *achteraf* een fee te betalen bij een succesvolle match.

Vandaar dat ik in eerste instantie benieuwd was naar uw bevindingen, zeker toen u tegen het Advocatenblad eind juni zei: “*Eigenlijk kun je het provisieprobleem ook wel koppelsiteprobleem noemen. Het is niet zozeer een kwestie van onafhankelijkheid als wel van kwaliteit.*”¹

Dat verraste ons, want het was juist die onafhankelijkheid die stevast door de NOvA is opgevoerd in haar hetze tegen “koppelsites”. Even leek het erop dat u een nieuwe koers uitzette.

Maar uw uitspraak staat haaks op het voorgestelde art. 2 lid 3 en de toelichting erop in het Consultatiedocument. Provisie mag nog steeds niet, tenzij het de

¹ <http://www.advocatenblad.nl/2017/06/29/commissie-loorbach-gedragsregels/>

onafhankelijkheid niet in gevaar brengt. U schrijft: *“Ontoelaatbare beperkingen van de onafhankelijkheid kunnen velerlei vormen aannemen en specificatie op het niveau van de gedragsregel zelf is daarom niet doenlijk.”*

Nieuwe provisieverbod is net zo restrictief

Het lijkt er sterk op dat uw nee-tenzij bepaling net zo restrictief is als het huidige provisieverbod. U weigert namelijk toe te lichten in welke gevallen provisie wel of niet is toegestaan en u legt de bewijslast voor toelaatbaarheid bij advocaten en de “koppelsites”. Zo blijft het tuchtrecht als een zwaard van Damocles boven de markt hangen. De door u gewekte indruk dat de Commissie het provisieverbod versoepelt en van een ander uitgangspunt voorziet, is kennelijk slechts een kwestie van *framing*.

Deze indruk versterkt u door in het Consultatiedocument met instemming het landelijk Dekenberaad te citeren: *“Ook gevallen waarin het advertentietarief (mede) afhankelijk is van het aantal leads of waarin bij de beëindiging van een via een dergelijke site aangebracht dossier een afdracht plaatsvindt, worden door de deken in beginsel beschouwd als een verboden vorm van provisiebetaling voor een opdracht.”*

Waarom is zo’n afdracht volgens u verboden? Ook na lang nadenken geeft de Commissie geen antwoord op deze vraag, terwijl juist bij een vergoeding voor een geslaagde match de onafhankelijkheid is gewaarborgd.

Waarom per lead betalen strijdig is met het verbod blijft eveneens giswerk, terwijl dat niet eens voldoet aan de definitie van provisie. Als je als advocaat betaalt per lead betaal je niet voor een opdracht, maar voor de *kans op een opdracht*. De advocaat moet immers eerst nog offreren en kennis maken met de potentiële cliënt. Daarnaast is er geen materieel verschil met het kopen van advertenties in Google. Voor *Adwords* betaalt een advocaat immers per klik, en dus per lead. Als er wel verschil is, waarom licht u dat dan niet toe?

Ook lezen we dat een abonnementstarief *“in beginsel duidt op een verboden provisie [...] tenzij in voorkomend geval de advocaat aannemelijk kan maken dat er sprake is van een redelijk advertentietarief.”*

Recept voor willekeur

Weet u wat een redelijk advertentietarief is? Vermoedelijk niet want dat beslist iedere deken per geval in zijn of haar wijsheid. Er is geen enkele maatstaf, geen enkele richtlijn - een recept dus voor willekeur. Maar los daarvan: waarom moet de NOvA zich bemoeien met de abonnementstarieven die advocaten betalen?

Het patroon hier is veelzeggend. Toen de dekens begin vorig jaar met de beruchte “inkeerregeling” kwamen voor advocaten die deelnemen aan “koppelsites”, ontstond grote beroering.² Vervolgens publiceerde de NOvA na veel kritiek³ een rubricering van websites, waarbij het ene verdienmodel wel en het andere niet is goedgekeurd, zonder duidelijk te maken waarom deze mededingingsbeperkende maatregel gerechtvaardigd is. Platforms zagen zich gedwongen gezonde verdienmodellen aan te passen.

Schrijnend is de wijze waarop advocaten nog steeds bang gemaakt worden deel te nemen aan platforms. In juli dit jaar ontvingen advocaten die een profiel hebben op LegalDutch.nl een email van de Haagse deken, waarin ze worden opgeroepen zich te verantwoorden voor hun aanwezigheid op het platform - onder uitdrukkelijke vermelding van het tuchtrecht (bijlage).

Merk in dit verband op dat het tuchtrechtelijke geweld (en de Commissie) zich zuiver richt op *on line* initiatieven - geen woord over *off line* netwerken voor acquisitie. □ Terwijl de kwaliteit van de doorverwijzing - waarover u beweert zich druk te maken - juist daar een issue is. Die kwaliteit is niet gebaat bij accountants en advocaten die elkaar met gesloten beurzen zaken toeschuiven. Of met een afspraak tussen de voormalige voorzitter van het Dekenberg Emielie van Empel, die met haar kantoor Blue Legal een exclusieve afspraak heeft met een “personal leadgenerator” om klanten binnen te brengen.⁴

Doorverwijzen kan veel beter en transparanter via een platform. LegalDutch biedt consumenten uitgebreide informatie over advocaten, waaronder relevante ervaring, prijzen van dienstverlening via offertes en andere criteria die voor de consument van belang kunnen zijn. Wij vergroten de keuzevrijheid van de rechtzoekende, zoals internetdiensten dat op talloze andere markten doen voor consumenten.

Maar de NOvA stelde in reactie op alle ophef dat initiatieven op dit gebied overbodig zijn: *“Via de zoekmachine ‘vind uw advocaat’ kan je zoeken op advocaten en een afspraak maken voor een gratis kennismakingsgesprek. Zet verschillende advocaten op een rij en maak een keuze. Daar heeft de rechtzoekende geen bemiddelingsite voor nodig.”*⁵

² <https://www.volkskrant.nl/binnenland/advocaten-die-op-internet-adverteren-riskeren-tuchtrechtelijke-maatregelen~a4226224/>

³ <https://blog.legaldutch.nl/orde-van-advocaten-misbruikt-provisieverbod/>

⁴ <http://www.quotenet.nl/Nieuws/Dekens-advocaten-jagen-op-online-marktplaatsen-terwijl-ze-offline-hetzelfde-doen-174959>

⁵ <https://www.advocatenorde-noordholland.nl/32799/faq-gedragsregel-2-lid-2>

“Onvolledige informatie” over de kwaliteit van de advocaat

Deze stellingname is frappant in verband met hetgeen u zelf liet optekenen. U noemde als voorbeeld van een manier waarop de kwaliteit van “koppelsites” de onafhankelijkheid in gevaar kan brengen: *“Een relatie met een dienstverlener die rechtzoekenden en advocaten bij elkaar brengt (koppeldiensten) onder zodanige voorwaarden dat [...] die onjuiste of onvolledige informatie over de kwaliteiten van de advocaat kenbaar maakt.”*

Welnu, als we in de zoekmachine van de NOvA⁶ uw eigen profiel vinden, is dit het resultaat:

1 DE HEER MR. J.D. LOORBACH

Over de advocaat Over het kantoor

de heer mr. J.D. Loorbach

Beëdigingsdatum	03-11-1971
Arrondissement	Rotterdam
Rechtsgebieden	Niet bekend
Specialisatievereniging	Niet bekend

Tuchtrechtelijke beslissingen

Geen tuchtrechtelijke beslissingen voor deze advocaat

Contactinformatie

Wie kan zich op basis van deze informatie een beeld vormen van uw “kwaliteiten”?

Duizenden andere advocaten zijn net als u vermeld met alleen contactgegevens en - in enkele gevallen - relevante rechtsgebieden, zonder dat de NOvA aan de profielen enige kwaliteitsnormen verbindt. De angst voor onvolledige informatie van “koppeldiensten” opvoeren als raison d’être van het provisieverbod, is in dit licht niet serieus te nemen.

⁶ <https://www.advocatenorde.nl/vind-een-advocaat>

Kortom, de wijze waarop de NOvA en uw Commissie in haar kielzog zich manifesteren, doet vermoeden dat het u niet gaat om de onafhankelijkheid. De reactie op marktinitiatieven lijkt er eerder op te wijzen dat ook u het provisieverbod misbruikt om nieuwe digitale diensten te weren die een deel van de markt veroveren, de transparantie van de markt vergroten en zodoende druk zullen zetten op de tarieven.⁷

De onwaarachtige argumenten voor behoud van het verbod zullen het beeld versterken van een in zichzelf gekeerde beroepsgroep die de markt afschermt ten koste van de klant. Mede om deze reden is het provisieverbod op langere termijn onhoudbaar.

Groot-Brittannië

In Groot-Brittannië is de onafhankelijke toezichthouder al vele stappen verder op grond van Europese gedragsregels⁸, waarmee de NOvA zegt *compliant* te zijn. Daar bestaat de mogelijkheid voor advocaten hun *fee* te delen met niet-advocaten die werk aanleveren, mits dat niet in strijd is met de beroepsethiek.⁹ Dat lijkt me een veel gezondere manier om met provisie om te gaan: ja-tenzij.¹⁰

Tot slot: ook het nieuwe provisieverbod leidt tot een **ongeoorloofde beperking van de mededinging** (artikel 6 lid 1 Mw en artikel 101 VWEU). Voor het de facto verbieden van marktpartijen bestaat geen rechtvaardiging op grond van de beroepsethiek, althans die hebben zowel de dekens als u zelf nooit beargumenteerd.

Bijgevoegd vindt u een betoog van deze strekking dat in de vorm van een handhavingsverzoek onder de aandacht is gebracht bij de Autoriteit Consument en Markt.

Hoogachtend,

Jan-Hein Strop
LegalDutch

Bijlagen: 1

⁷ <http://www.mr-online.nl/orde-van-advocaten-misbruikt-provisieverbod-om-innovatie-te-remmen/>

⁸ http://www.ccbe.eu/NTCdocument/EN_CCBE_CoCpdf1_1382973057.pdf

⁹ <https://blog.legaldutch.nl/orde-van-advocaten-desinformeert-haar-achterban/>

¹⁰ <http://www.sra.org.uk/solicitors/handbook/code/part3/rule9/content.page>